

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Regulilor generale privind implementarea activității de market making pe piețele centralizate de gaze naturale și pe piețele organizate de energie electrică

Având în vedere prevederile art. 2 lit. c) și h), art. 23 alin. (2) lit. b), art. 99 lit. d) și l) și ale art. 177 alin. (2) lit. b) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c), ale art. 9 alin. (1) lit. h) și art. 10 alin. (1) lit. a) și q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulile generale privind implementarea activității de market making pe piețele centralizate de gaze naturale și pe piețele organizate de energie electrică, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se completează cu prevederile Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale, cu modificările și completările ulterioare, respectiv cu cele ale Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 134/2022 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele organizate de energie electrică la termen.

Art. 3. — Operatorii piețelor de energie electrică/gaze naturale precizate la art. 1 care sunt interesați în implementarea

serviciului de market making elaborează și actualizează, ori de câte ori este cazul, proceduri și contracte specifice acestei activități, cu parcurgerea procesului de consultare publică.

Art. 4. — Operatorii economici din sectorul gazelor naturale și cel al energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, intră în vigoare la data publicării și se aplică de la data de 1 iulie 2025 pentru piețele organizate de energie electrică și de la data de 1 aprilie 2026 pentru piețele centralizate de gaze naturale.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
George-Sergiu Niculescu

București, 29 aprilie 2025.
Nr. 15.

ANEXĂ

REGULI GENERALE privind implementarea activității de market making pe piețele centralizate de gaze naturale și pe piețele organizate de energie electrică

CAPITOLUL I Scop și domeniu de aplicare

Art. 1. — Prezentele reguli au ca scop stabilirea principiilor și cerințelor generale care se aplică activității de market making desfășurate pe platformele de tranzacționare administrate și supravegheate de operatorii pieței de energie electrică/gaze naturale.

Art. 2. — (1) Pe piețele centralizate de gaze naturale, activitatea de market making poate fi desfășurată pe segmentele definite la art. 2 alin. (1) lit. a), b) și d) din Regulile generale privind piețele centralizate de gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Piața produselor standardizate pe termen scurt, Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung, precum și Piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung, pentru unul sau mai multe produse standardizate dintre cele listate pe platformele electronice cu

modalitate de tranzacționare de tip continuu, cu respectarea principiilor/cerințelor specifice fiecărui segment și în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale ale operatorului pieței și ale contractelor specifice încheiate cu acesta.

(2) Pe piețele organizate de energie electrică, activitatea de market making poate fi desfășurată pe segmentele prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) și c) din Regulile generale privind piețele organizate de energie electrică la termen, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 134/2022, respectiv Piața produselor standardizate la termen și Piața instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, pentru unul sau mai multe produse standardizate dintre cele listate pe platformele electronice cu modalitate de tranzacționare de tip continuu, cu respectarea principiilor/cerințelor specifice fiecărui segment și în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale ale operatorului pieței și ale contractelor specifice încheiate cu acesta.

CAPITOLUL II

Definiții și abrevieri

Art. 3. — (1) În înțelesul prezentelor reguli, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

a) *market maker* — participant la piața centralizată de gaze naturale și/sau organizată de energie electrică, selectat de operatorul pieței în baza unor cerințe specifice, care se angajează să cumpere/vândă energie electrică/gaze naturale în mod constant, la prețuri stabilite, pentru a asigura lichiditatea pieței conform prevederilor prezentelor reguli; în sensul prevederilor prezentelor reguli, noțiunea de market maker nu se confundă cu cea prevăzută la art. 1 din Regulamentul delegat (UE) 2017/578 al Comisiei din 13 iunie 2016 de completare a Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind piețele instrumentelor financiare în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare în care se precizează cerințele aplicabile acordurilor și mecanismelor de formare a pieței;

b) *platformă electronică de tranzacționare* — sistem informatic administrat de operatorul pieței și pus la dispoziția participanților în scopul ofertării și realizării tranzacțiilor;

c) *spread* — diferența dintre prețul de cumpărare și cel de vânzare al ofertelor introduse de un market maker.

(2) Definițiile prevăzute la alin. (1) se completează cu cele prevăzute la art. 3 și 100 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL III

Cadru general

Art. 4. — (1) Activitatea de market making are ca scop dinamizarea activității de tranzacționare pentru crearea și/sau consolidarea lichidității pe piețele centralizate de gaze naturale și a celor organizate de energie electrică.

(2) Această modalitate de ofertare/tranzacționare se adresează participanților interesați, care se califică și sunt selectați de operatorii piețelor de energie electrică/gaze naturale care implementează acest tip de activitate, având la bază principiile/cerințele generale din prezentele reguli, precum și criteriile stabilite prin procedurile operaționale și contractele specifice acestei activități, elaborate de operatorul pieței.

(3) Crearea și menținerea lichidității pe piețele centralizate/organizate impun introducerea unor oferte ferme și simultane de vânzare și de cumpărare, cu volume semnificative și spread-uri care să conducă la încheierea tranzacțiilor și cu un preț care să reflecte condițiile reale din piață.

Art. 5. — (1) Market makerul se angajează contractual să introducă și să mențină în piață, într-un interval de timp minim din cadrul ședinței de tranzacționare, fixat de către operatorul pieței, oferte ferme simultane de vânzare și de cumpărare și să încheie tranzacții în baza acestora.

(2) Introducerea ofertelor prevăzute la alin. (1) se face pe platformele electronice cu tranzacționare cu mecanism de negociere continuă, iar ofertele simultane de sens contrar introduse de market maker nu se pot corela între ele.

(3) Au dreptul de a desfășura activitate de market making titularii licențelor de producere/furnizare de gaze naturale/energie electrică și ai licenței pentru activitatea traderului, în condițiile și cu respectarea dispozițiilor legislației naționale și/sau comunitare specifice pieței angro de energie, a prevederilor actelor normative subsecvente, precum și a procedurilor operaționale/acordurilor/contractelor specifice ale operatorilor piețelor.

(4) Market makerul introduce, în nume propriu, oferte bilaterale ferme și simultane de vânzare și de cumpărare, la prețuri competitive; în acest fel, asigură accesul la sursele de energie electrică și/sau de gaze naturale într-o manieră transparentă și nediscriminatorie, îmbunătățește predictibilitatea

prețurilor, crește flexibilitatea tranzacționării între diferite produse și contribuie la dezvoltarea pieței/piețelor pe care activează. În acest sens:

a) o ofertă este considerată fermă dacă poate fi corelată cu o ofertă de sens contrar, conform regulilor stabilite de operatorul pieței în cadrul procedurilor operaționale proprii;

b) ofertele sunt considerate bilaterale simultane dacă atât oferta de vânzare, cât și oferta de cumpărare sunt prezente în registrul de ordine în același timp;

c) prețurile sunt considerate competitive dacă se încadrează în spread-ul propus de către market maker în funcție de condițiile concrete din piață; acesta poate fi fix sau variabil.

(5) Desfășurarea activității de market making nu exclude participarea la tranzacționarea pe piețele centralizate de gaze naturale/organizate de energie electrică în calitate de simplu participant, cu obligația respectării regulamentului și a procedurilor operaționale ale operatorului pieței, precum și în conformitate cu prevederile convențiilor/acordurilor încheiate cu acesta.

Art. 6. — (1) Pentru înregistrarea ca market maker, solicitantul depune la operatorul pieței o cerere-tip, publicată de acesta din urmă pe pagina proprie de internet.

(2) Descrierea procesului, mecanismele de tranzacționare, drepturile și obligațiile părților, sancțiunile aplicabile, precum și condițiile de suspendare a activității și de acordare/revocare a statutului de market maker fac obiectul procedurilor specifice sau al contractului-cadru, după caz, elaborate de operatorul pieței.

Art. 7. — Criteriile generale de admisibilitate a unui participant ca market maker sunt următoarele:

a) un nivel corespunzător de competență/experiență în materie al persoanelor împuternicite de market maker să desfășoare această activitate;

b) o dotare tehnică adecvată;

c) resurse financiare corespunzătoare rolului pe care și-l asumă;

d) alte criterii pe care operatorul pieței le consideră necesare, cu respectarea legalității, principiului nediscriminării și imparțialității.

Art. 8. — (1) Operatorul pieței selectează și desemnează, pe baza criteriilor menționate la art. 7 și a procedurilor sale operaționale specifice, unul sau mai mulți participanți dintre membrii săi activi care să presteze activitatea de market making.

(2) Identitatea market makerilor este publică, operatorii piețelor având obligația de a publica pe paginile proprii de internet și de a actualiza: lista acestora, piața/piețele și produsul/produsele pentru care sunt selectați, precum și intervalul de valabilitate a contractelor individuale încheiate cu operatorul pieței.

(3) Pe durata sesiunii de tranzacționare, market makerul trebuie să poată fi contactat în orice moment de către operatorul pieței centralizate/organizate și de către ANRE.

Art. 9. — (1) Prestarea activității de market making se realizează conform clauzelor unui contract negociat și încheiat cu operatorul pieței, având la bază un contract-cadru elaborat și publicat de operatorul pieței pe pagina proprie de internet, cu respectarea normelor legale, a cerințelor generale din prezentele reguli, precum și în considerarea principiilor privind tratamentul echitabil, nediscriminator și imparțial.

(2) Contractul se încheie pe o perioadă de minimum 3 luni de la data semnării sale și are caracter confidențial.

(3) În cadrul procedurilor operaționale specifice, operatorii piețelor instituie mecanisme care stabilesc condițiile de acces la stimulente, luând în considerare, cu prioritate, contribuția efectivă a market makerului la lichiditatea pieței/piețelor pe care activează, aport determinat în funcție de gradul de participare, de volumele ofertate și de nivelul spread-urilor practicate de acesta din urmă.

(4) Stimulentele pot fi de natură financiară, spre exemplu: reduceri la tarifele/comisioanele practicate de operatorul pieței, mai multe variante de spread pentru același produs, cărora să li se aplice stimulente financiare diferite și altele asemenea, și sunt stabilite în contractele individuale negociate și încheiate de părți.

(5) Mecanismele de stimulare trebuie să conțină și prevederi exprese cu privire la modalitățile de prevenire și/sau de limitare a retragerii bruște și de proporții a ofertelor, în special în condiții de volatilitate ridicată a pieței/piețelor pe care market makerii activează.

Art. 10. — (1) Market makerul poate solicita suspendarea activității/revocarea statutului în următoarele situații:

a) nu mai dispune de resursele necesare pentru a continua această activitate;

b) apar constrângeri de ordin tehnic și/sau organizatoric, conjuncturi de natură economică/socială/politică ori prevederi legale sau hotărâri judecătorești executorii/definitive care îl pun în imposibilitatea de a-și mai îndeplini obligațiile asumate prin contract.

(2) Cererea de suspendare a activității/de revocare a statutului se transmite operatorului pieței cu cel puțin 10 zile lucrătoare anterior termenului solicitat pentru închiderea operațiunilor, pentru a oferi participanților o perioadă de ajustare la noile condiții de formare a prețului.

(3) Operatorului pieței îi este permis să suspende activitatea sau să revoce statutul market makerului în oricare dintre următoarele cazuri:

a) la cererea expresă și motivată a acestuia, formulată în condițiile alin. (1) și (2);

b) insuficiența resurselor necesare continuării activității, conform condițiilor care au stat la baza desemnării ca market maker;

c) nerespectarea introducerii și/sau menținerii ordinelor ferme în intervalul alocat și cu frecvența stabilită de operatorul pieței în procedurile specifice și/sau în contractul de market maker;

d) înregistrarea de debite restante față de operatorul pieței și/sau față de entitatea care garantează compensarea și decontarea tranzacțiilor, conform condițiilor stabilite de aceștia;

e) întreprinderea de acțiuni care constituie manipulare și/sau tentative de manipulare a pieței în sensul reglementărilor naționale și/sau comunitare în materie;

f) în alte cazuri stabilite de operatorul pieței, cu respectarea normelor legale;

g) la solicitarea autorităților statului, în situații care reclamă acest demers;

h) ca urmare a dispozițiilor imperative ale legii.

(4) Operatorul pieței are dreptul de a suspenda/a înceta activitatea de market making pe unul sau mai multe segmente de piață, pe fondul consolidării lichidității, caz în care înștiințează participanții și Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), cu cel puțin 10 de zile lucrătoare înainte de data aplicării acestei măsuri.

Art. 11. — (1) Ofertele ferme pot fi introduse de către market makeri exclusiv în nume și pe cont propriu, pe segmentul/segmentele de piață și pe produsul/produsele aferent/aferente pentru care a fost desemnat.

(2) În cazul în care market makerul nu mai are acces la sistemul de tranzacționare, operatorul pieței are dreptul de a retrage din piață ofertele acestuia, pe perioada respectivă, la solicitarea acestuia.

Art. 12. — (1) În vederea implementării activității de market making pe platformele sale de tranzacționare, operatorul pieței definește regulile aplicabile, prin proceduri operaționale specifice, la stabilirea cărora are în vedere, cel puțin:

a) un număr minim de produse în cadrul unui segment de piață pentru care un participant poate tranzacționa ca market maker;

b) un volum minim admis, corespunzător ofertelor ferme de vânzare și de cumpărare; în cazul produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung, tranzacționate în baza unor contracte futures, decontate prin livrarea fizică a gazelor naturale, precum și în cazul instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, volumul se referă la numărul de contracte publicate și la dimensiunea contractului;

c) un mecanism de ajustare a spread-ului, în cazul în care se consideră necesar; operatorul pieței poate impune limite minime

și/sau maxime, în funcție de lichiditatea pieței, de volatilitatea prețurilor, de contextul economic și altele;

d) o perioadă minimă obligatorie pentru menținerea simultană pe piață a ofertelor de cumpărare și a celor de vânzare pe parcursul unei sesiuni de tranzacționare;

e) timpul maxim admis până la reactualizarea ofertei, ca urmare a unei tranzacționări parțiale și/sau totale a unui ordin;

f) sancțiunile aplicabile în cazul neîndeplinirii obligațiilor asumate în calitate de market maker.

(2) Modalitatea de desfășurare a procesului de tranzacționare/posttranzacționare, precum și mecanismele aferente acestei activități se stabilesc în mod clar și detaliat de către operatorul pieței în cadrul procedurilor sale operaționale, cu parcurgerea procesului de consultare publică; documentele finale se publică și se mențin pe pagina proprie de internet și se actualizează ori de câte ori este cazul.

(3) Titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate de gaze naturale/piețelor organizate de energie electrică au obligația de a monitoriza permanent activitatea de market making, de a anunța cu celeritate și de a colabora cu autoritățile în situațiile în care suspectează sau constată un comportament abuziv, discriminator și orice posibile încălcări ale legislației privind integritatea și transparența pieței angro de energie.

Art. 13. — (1) Calendarul sesiunilor și intervalele orare de tranzacționare a produselor cu servicii de market making se publică de către operatorul pieței pe pagina proprie de internet și se actualizează ori de câte ori este cazul.

(2) Operatorii piețelor de energie electrică/gaze naturale au obligația de a-și informa membrii participanți și de a informa ANRE, în cel mai scurt timp posibil, cu privire la producerea unor circumstanțe deosebite, de natură a perturba grav ori chiar de a bloca activitatea de tranzacționare; reluarea tranzacționării se va face într-un interval de timp rezonabil, în funcție de specificul fiecărei circumstanțe în parte.

(3) În sensul alin. (2), se consideră circumstanțe deosebite următoarele situații:

a) modificări ale reglementărilor pe piața de gaze naturale și/sau de energie electrică ori anunțuri publice oficiale care au sau pot avea impact asupra acestei activități;

b) modificarea bruscă și semnificativă a lichidității și/sau o volatilitate ridicată înregistrate pe segmentul/segmentele de piață pe care activează market makerii;

c) condiții de tranzacționare de natură a compromite continuarea executării echitabile, ordonate și transparente a tranzacțiilor, cum ar fi:

(i) ordine sau tranzacții eronate multiple, ce necesită anularea;

(ii) disfuncționalități majore de ordin tehnic care afectează un flux de date și/sau un sistem adiacent/conectat ori capacitate insuficientă a sistemelor de tranzacționare, esențiale pentru continuarea activității;

(iii) avarii ale sistemelor de alimentare cu energie și/sau ale celor de comunicații;

d) dificultăți legate de capacitatea financiară a market makerului din perspectiva resurselor alocate, spre exemplu: capitalul utilizat în activitatea zilnică, răspunsul la apelul în marjă, asigurarea decontării tranzacțiilor;

e) conflicte armate, acțiuni sindicale, sabotaj cibernetic;

f) hotărâri ale instanțelor de judecată care împiedică desfășurarea activității pe platformele de tranzacționare.

CAPITOLUL IV Transparență

Art. 14. — ANRE solicită operatorului pieței transmiterea de date, informații și documente referitoare la activitatea market makerilor, în mod periodic sau punctual, cu precizarea termenului în care acestea vor fi transmise.

Art. 15. — Operatorul pieței transmite lunar datele privind activitatea desfășurată de market makeri, astfel încât aceasta să poată fi evaluată și monitorizată de ANRE, în vederea respectării prevederilor legale.